

Kongres PharmaCon 2007

MILENA JADRIJEVIĆ-MLADAR TAKAČ

Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

U Dubrovniku je od 22. do 27. svibnja 2007. održan Prvi europski studentski kongres o budućnosti farmacije s glavnom temom »Nove tehnologije i trendovi u ljekarništvu, farmaceutskoj industriji i obrazovanju« – PharmaCon 2007. Skup su organizirali studenti farmacije Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, udruženi u udrugu CROPBSA, u suradnji s međunarodnim TEMPUS projektom TEMPUS JEP-18028-2003 »New Pharmacy Curricula – Development and Implementation« i brojnim nacionalnim i međunarodnim partnerima.

Vodeći stručnjaci u svjetskoj farmaciji, predstavnici nacionalnih i međunarodnih farmaceutskih udruga, farmaceutske industrije i obrazovanja sastali su se u Dubrovniku da sa studentima farmacije podijele svoju viziju budućnosti farmacije koja se dinamično mijenja u svim svojim dijelovima.

Raspon onih koji su se odazvali pozivu organizatora, kao i onih koji to nisu, jer nisu prepoznali značaj skupa, ide u prilog razmišljanjima o budućim partnerskim odnosima s onima s kojima se može računati u organizaciji i provedbi sličnih aktivnosti.

Ideja organizacije ovog kongresa proizašla je ne samo iz studentske potrebe za afirmacijom na europskoj sceni (*EPSA PharmaCon Project*) već i iz potrebe sagledavanja svog identiteta, značaja i položaja na nacionalnoj razini koji je naglašen u nedavnoj reformi obrazovanja te potrebe za istraživanjem vlastitih mogućnosti doprinosa sveukupnom razvoju okruženja kojem pripadaju sada, a koje će se odraziti na njihovo buduće profesionalno djelovanje.

Ideja se poklopila s aktivnostima međunarodnog Tempus JEP projekta i zacrtanim projektnim planom u organizaciji nacionalnog simpozija o farmaceutskom obrazovanju, pa je sasvim logično uslijedila suradnja u organizaciji ovog skupa.

Tražeci i osmišljavajući nove puteve organizacije s ciljem povezivanja svih interesnih grupacija (*stakeholders*), PharmaCon 2007 je razvio model partnerstva na nacionalnoj i međunarodnoj razini s farmaceutskim organizacijama i institucijama, farmaceutskom industrijom, institucijama obrazovanja i državne vlasti.

Prvo okupljanje sudionika bilo je na dobrodošlici, 22. svibnja 2007. navečer na terasi hotela Park. Radni dio skupa održavao se u hotelu Palas, a započeo je svečanim otvaranjem 23. svibnja. Predstavnici počasnog pokrovitelja, ministarstava, državnih institucija, znanstvenih i stručnih nacionalnih i međunarodnih udruga uveličali su otvaranje skupa te su, u svojim pozdravnim govorima, dali punu podršku PharmaConu:

- u ime počasnog pokrovitelja Predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića, župana Dubrovačko-neretvanske županije, gospođa Mira Bučonić,
- u ime pokrovitelja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH, državni tajnik za znanost i tehnologiju prof. dr. sc. Dražen Vikić-Topić,
- u ime drugog pokrovitelja Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH mr. pharm. Mia Balija,
- dr. sc. Vesna Dodiković-Jurković, predstavnica Agencije za znanost i visoko obrazovanje RH,
- doc. dr. sc. Siniša Tomić, ravnatelj Agencije za lijekove i medicinske proizvode RH,
- dr. sc. Hans-Georg Wagner, predstavnik Europske agencije za lijekove (*European Medicines Evaluation Agency, EMEA*),
- mr. sc. Leopold Schmudera, predsjednik Farmaceutske grupacije Europske unije (*Pharmaceutical Group of European Union, PGEU*),
- mr. pharm. Krešimir Rukavina, predsjednik Hrvatskog farmaceutskog društva,
- mr. pharm. Mate Portolan, predsjednik Hrvatske ljekarničke komore,
- dr. sc. Vesna Pavlica, predstavnica Europskog društva za onkološku farmaciju (*European Society of Oncology Pharmacy, ESOP*),
- dr. sc. Aleksandar Danilovski, predstavnik Plive Hrvatska d.o.o. i u ime Europske udruge proizvođača generičkih lijekova (*European Generic Medicines Association, EGA*),
- Oana Chirita, predsjednica Europske asocijacije studenata farmacije (*European Pharmacy Students' Association, EPSA*).

Tijekom Kongresa održana su 32 predavanja u okviru plenarnih i uvodnih sekcija te pet simpozija pod pokroviteljstvom: glavnog sponzora Pliva Hrvatska (S-I. Generici i biogenerici), Agencije za lijekove i medicinske proizvode (S-II. Farmakovigilancija – regulatorna pitanja), Turske udruge znanstvenika iz farmaceutske tehnologije – TUFTAD (S-III. BA/BE – Dokaz koncepta), TEMPUS konzorcija (S-IV. Obrazovanje na ispitu) i COR Consulting & Management (S-V. »Head hunting«). U samoj završnici kongresa uz sudjelovanje ASGP i BELUPO d.d. održana je tematska cjelina – Točka otponca (*Trigger point*), Samoliječenje: pacijenti u bijelim kutama. Održane su i dvije radionice – 1. Farmakovigilancija (ALMP), 2. Timski rad (Bledska škola menadžmenta). Sažetci predavanja dostupni su na portalu www.pharmaconnectme.com, a cjelovite prezentacije na www.slideshare.net.

Slika 1. Dio predavača na večernjem druženju

Studentski organizacijski odbor PharmaCona zaslužuje sve pohvale za uspješnu organizaciju Prvog europskog kongresa o budućnosti farmacije. Radio je u sastavu: Hilarije Baričević, predsjednik o.o., dopredsjednici s posebnim zadaćama i odgovornošću Ivan Bumber (financije), Vedran Takač (financije, program i knjiga sažetaka), Hrvoje Barlović (organizacija prijevoza), Jan Štimac (glavni tajnik), Ivan Nemet (sponzorstvo) te članovi Lovro Bojanić, Martina Grubišić, Marko Marić, Jelena Portolan, Davor Šakić, Marija Tabak i Igor Čelina.

Slika 2. Organizacijski odbor PharmaCona 2007

Kongres PharmaCon 2007 samo je jedan dio studentskog međunarodnog projekta. Najznačajniji dio je portal www.pharmaconnectme.com, kojem je cilj povezivanje svih studenata farmacije u Europi. Nadamo se da će naši studenti i u tome imati uspjeha, te da će i ubuduće nastaviti s organizacijom kongresa po modelu PharmaCona te razvijati suradnju i partnerske odnose koje su ostvarili tijekom ovog kongresa na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Svi predavači i govornici bili su zamoljeni da pošalju svoju poruku vizije farmacije. Sažeta misao svake poruke svojevrsni je putokaz za farmaciju u budućnosti. U njima je saržana bit PharmaCona.

PharmaCon u poruci i slici

Dr. sc. Peter J. Kielgast, vlasnik Taastrup Apotek, Kopenhagen (Danska); predsjednik zaklade FIP-a za istraživanje i obrazovanje

U svijetu koji se brzo mijenja, trebamo imati hrabrosti i zapitati se je li naš svakodnevni rad odraz najekonomičnije uporabe naših kompetencija. Djelujemo u području koje je u središtu politike i medija, a društvo ima potrebu za kompetentnim farmaceutskim stručnjacima i farmaceutskim znanstvenicima. Naš rad bit će pod stalnim nadzorom i uvijek propitivan. Ako uspijemo odoljeti detaljnim provjerama društva, mi farmaceuti bit ćemo uvijek traženi stručnjaci.

Dr. sc. Th(Dick) F.J. Tromp, dopredsjednik Međunarodne farmaceutske federacije (FIP); znanstveni direktor i utemeljitelj Instituta za kvalitetu farmaceutske skrbi (QIPC) i vlasnik Ljekarne Flevowijk u Kampenu (Nizozemska)

Budući farmaceuti ne smiju biti »žrtve« okolnosti, već trebaju imati aktivnu ulogu u prepoznavanju svojih stručnih ambicija.

Prof. dr. sc. Sam Salek, direktor Centra za socioekonomska istraživanja i poslijediplomskog studija u farmaceutskoj medicini (Welsh School of Pharmacy, University of Cardiff)

U društvu, u sustavu zdravstva, događaju se značajne promjene u pogledu uspostavljanja učinkovitih, socijalnih, ekonomskih i individualnih prioriteta. Te promjene utječu na pružanje zdravstvene skrbi, kao i promjene u ekonomiji, međusobnim odnosima i osobnim percepcijama ciljeva zdravstvene skrbi. Nedvojbeno je da će evaluacija ovih promjena biti najbolje postignuta multidisciplinarnim pristupom stručnjaka u sociologiji, psihologiji, ekonomiji, filozofiji, epidemiologiji, medicini i farmaciji.

Greg Perry, generalni direktor Europske udruge proizvođača generičkih lijekova (EGA)

Generički lijekovi – Kvaliteta, sigurnost, učinkovitost i dostupnost – Smisao su ekonomskog doprinosa farmaceutske skrbi.

Dr. sc. Hans-Georg Wagner, voditelj Odjela za komunikacije i umrežavanje Europske agencije za lijekove (EMA)

Veliki izazovi budućnosti su inovativni lijekovi raspoloživi na vrijeme i po pristupačnoj cijeni, poboljšanje praćenja sigurnosti lijekova na temelju podataka dobivenih iz prijavi neželjenih učinaka lijekova, evidencija o bolesniku i epidemioloških studija te bolje informiranje pacijenata i zdravstvenih stručnjaka.

Doc. dr. sc. Siniša Tomić, ravnatelj Agencije za lijekove i medicinske proizvode RH

Suočimo se s izazovima regulatornih zahtijeva.

Doc. dr. sc. Maja Jakševac-Mikša, Hrvatsko farmaceutsko društvo (HFD)

Željela bih da farmaceuti u budućnosti budu ponosni, kompetentni i samouvjereni pripadnici farmaceutske struke, gdje god radili. Da bi se to postiglo, potrebna je mreža multidisciplinarnih stručnjaka sa farmaceutskim stručnjacima u središtu, koji će voditi buduće generacije studenata k ovom cilju. Neka PharmaCon 2007 u Dubrovniku, koljevci hrvatskog ljekarništva, bude novi poticaj za europsku farmaciju.

Dr. sc. Herbert Cabana, donedavni predsjednik Austrijske farmaceutske komore i vlasnik ljekarne u Beču

Naš je stručni rad ponekad vrlo težak, ali ako voliš svoj posao doživotno si na odmoru.

Prof. dr. sc. Per Hartwig, glavni tajnik Europskog društva za onkološku farmaciju (ESOP), Sveučilišna bolnica u Uppsali (Švedska)

Svakodnevno smo iznenađeni dobrom informiranosti pacijenata o lijekovima. Znanstvenici i stručnjaci (tu ubrajam i farmaceute) trebaju neprestano proširivati svoja znanja, a posebice podizati znanstvenu razinu. To se jedino može postići razmjenom, trajnim obrazovanjem i specijalizacijom.

Prof. dr. sc. Ian Bates, dopredsjednik Europske udruge farmaceutskih fakulteta (EAFP), Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Londonu

Vizija napretka je u farmaceutskom obrazovanju.

Dr. sc. Catherine Duggan, Farmaceutski fakultet, Sveučilišta u Londonu, Royal Hospital London, NHS Trust

Budućnost farmacije je blistava. Nove uloge i odgovornosti izranjaju u djelokrugu upravljanja lijekovima, u integriranju znanstvenih spoznaja i potreba pacijenata, u sigurnom propisivanju i izdavanju lijekova. Na samom smo vrhuncu znanstvenog napretka u otkriću, dizajnu i isporuci lijekova. Ovo je izvrsno doba za farmaceutsko obrazovanje.

Povezivanje je imperativ u farmaceutskim znanostima.

Hans Linden, izvršni direktor Europske federacije za farmaceutske znanosti (EUFEPS)

Ulaganjem u studente danas, ulažemo u budućnost farmacije. Studenti farmacije su budući farmaceutski stručnjaci.

Prof. dr. sc. Milena Jadrijević-Mladar Takač,
Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izvršna predavanja i ugodno druženje s vodećim farmaceutskim stručnjacima bili su nezaboravan događaj i iskustvo za svakog sudionika koji ulaže u svoj razvoj i mari za budućnost struke.

Zahvala svima koji su sudjelovali u PharmaCon 2007 te onima koji su svojom donacijom pomogli njegovoj realizaciji:

- *Pokroviteljima i njihovim predstavnicima:*
 - Predsjedniku Republike Hrvatske, gospodinu Stjepanu Mesiću
 - Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa RH
 - Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi RH
- *Institucionalnim partnerima i njihovim predstavnicima:*
 - Agenciji za lijekove i medicinske proizvode RH
 - Agenciji za znanost i visoko obrazovanje RH
 - Hrvatskom farmaceutskom društvu
 - Hrvatskoj ljekarničkoj komori
 - Hrvatskoj turističkoj zajednici
 - Podravina i prigorje
- *Glavnom sponzoru PLIVA Članica Barr grupe te sponzorima:*
 - PhoenixFarmacija d.d.
 - BELUPO d.d.
 - Medical Intertrade d.d.

- Medika d.o.o.
- Jadran Galenski laboratorij d.d.
- Radovan Petrović & RP
- Lider press d.d.
- Franck d.d. Zagreb
- CocaCola Hrvatska d.d.
- *Tvrtkama:*
 - COR Consulting and management Ltd.
 - Barrington James Ltd.
 - Fforde Ltd.
 - IEDC – Bled School of Management
- *Međunarodnim udrugama i institucijama:*
 - European Pharmacy Students Association (EPSA)
 - European Commission – Education and Culture (EC)
 - European Association of Institutions of Higher Education (EURASHE)
 - European Association of Faculties of Pharmacy (EAFP)
 - European Forum for Pharmaceutical Sciences (EUFEPS)
 - Turkish Pharmaceutical Technology Scientists' Association (TUFTAD)
 - Pharmaceutical Group of European Union (PGEU)
 - European Medicines Agency (EMA)
 - European Generic medicines Association (EGA)
 - European Society of Oncology Pharmacy (ESOP)
 - Association of the European Self-Medication Industry (AESGP)
 - Quality Institute for Pharmaceutical Care (QIPC)
- *Donatorima:* Ljekarna Vlatka Obadin, Ljekarna Marija Vinković, Ljekarna Irena Grahovac, Ljekarna Mate Knezović, Ljekarna ČMV, Ljekarna Grozdana Babić, Ljekarna Sruk, Ljekarna Smiljko Deranja, Ljekarna Katica Vodopija-Šroga, Ljekarna Šušteršić-Muhić-Car, Ljekarna Nataša Hmelina, Ljekarna Marija Svetec, Ljekarna Željka Iličić, Ljekarna Karmelita Cicvarić, Ljekarna Renata Friščić, Ljekarna Branka Toto, Ljekarna Marcela Vahčić-Palinić, Ljekarna Ivanka Turek, Ljekarna Dubravko Barlović, Ljekarna Milena Ladavac, Ljekarna Cortex, Ljekarna Božica Lončarić, Ljekarne Splitsko-dalmatinske županije, Ljekarna Ružić, Ljekarna Bingula, Ljekarna Lidija Bračko-Lukač, Ljekarna Škunca, Ljekarna Čaić, Ljekarna Rodinis, Ljekarna Petek, Ljekarna Beli Manastir, Ljekarna Baranović-Petković, Ljekarna Marica Jeličić, Ljekarna Ankica Čelina, Ljekarne Koprivnica, Ljekarna Peharda Ilijanić Crnomarković, Zdravstvena ustanova – Ljekarna Slavonski Brod, Ljekarna Bjelovar, Ljekarna Domus Christi, Gradska ljekarna Zagreb, Ljekarna Dvoržak,
- *i posebnom donatoru slikaru Ivanu Andrašiću iz Koprivnice.*